

سرمقاله

شکر در تله دلار ارزان

صفحه ۳

تناقض تاریخی و بهره‌وری پایین

بهمین دانایی

زیر بخش زراعت در کشاورزی ایران ویژگی‌هایی دارد که تاریخی شده‌اند و متأسفانه بخشی از ذات این زیر بخش کشاورزی شده است. یکی از این ویژگی‌ها خرده‌مالکی در سطح بسیار گسترده در ده‌ها هزار روستای ایرانی است. این خرده‌مالکی در دو دوره تاریخی گسترش یافت. یک بار در اوایل دهه ۱۳۴۰ که انقلاب ارضی در ایران اراضی زراعی یکپارچه را که سازمان تولید زراعی بودند را به قطعات کوچک تقسیم و به صدها هزار دهقان خرده پا واگذار کرد. یک بار دیگر نیز در سال‌های بلافاصله پس از پیروزی انقلاب اسلامی زمین‌های دوباره تجمیع یافته در ذیل تعاونی‌های تولید روستایی و شهرک‌های سهامی زراعی را بین دهقانان تقسیم کردند. از سوی دیگر قانون ارث در ایران به خرد و پراکنده شدن اراضی زراعی منجر شده است. به این ترتیب متوسط اراضی زراعی در مالکیت میلیون‌ها بهره‌بردار کمتر از ۴ هکتار است که البته بخشی از آن نیز اراضی هستند که دیمزار به حساب می‌آیند.

ادامه در صفحه ۲

تلخی‌های شکر در ایران

تعیین و اصلاح قیمت شکر و همچنین جداسازی مصرف خانگی و صنعتی این محصول همواره جزو پیشنهادهای بود که از ماه‌های گذشته از سوی انجمن صنعتی کارخانه‌های قند و شکر ایران و کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس به وزارتخانه‌های صنعت و کشاورزی مطرح شد تا به این وسیله با پدیده شکر ارزان و قاچاق آن به کشورهای همسایه برخورد شود و مهم‌تر از آن اینکه، کشاورزان و چغندرکاران برای تولید این محصول انگیزه بیشتری پیدا کنند. بر این اساس قرار بود نرخ شکر برای مصارف صنعتی شکر از مصارف خانوار جدا شود و بدین ترتیب مصرف‌کنندگان عمده شکر مانند کارخانجات نوشابه، غذایی، شکلات، شیرینی و... که عمده مصرف شکر صنعت را دارند، با اخذ مابه‌التفاوت در سامانه بازارگاه اقدام به خرید شکر کنند و از طریق سامانه جامع تجارت، رصد و پایش شوند. اما از اواخر سال گذشته با وجود تأکیدات ویژه کمیسیون کشاورزی مجلس و همین‌طور تشکل‌های بخش خصوصی به وزارتخانه‌های صمت و کشاورزی، اقدام مؤثری در این خصوص انجام نشد.

ادامه در صفحه ۴

شکر در فهرست پیشنهادی برای تخصیص ارز

دانه سویا، روغن پالم، شکر و برنج است. میثم جاهدی مدیرکل دفتر خدمات بازرگانی وزارت متبوع در این خصوص گفت: براساس میزان سهم ارزی اعلامی در این مرحله و با تصمیم معاونت توسعه بازرگانی مقرر شد برای برخی از کالاهای اساسی مشمول نظر دستگاه، در مراحل آتی اقدام به ارایه نظر دستگاه شود. وی افزود: در این خصوص همکاری مناسب بانک مرکزی جهت ترمیم سهمیه ارزی متعلقه به وزارت جهاد کشاورزی و حل مسائلی از قبیل تعیین تکلیف کدهای کارگزاری جهت فیش‌گذاری شرکت‌ها در بانک‌های عامل و... راهگشا خواهد بود.

نظر ارسالی وزارت جهاد کشاورزی به بانک مرکزی برای تخصیص ارز به برخی کالاهای اساسی و نهاده‌های کشاورزی منتشر شد. وزارت جهاد کشاورزی لیست پیشنهادی خود به بانک مرکزی برای تخصیص ارز به برخی کالاهای اساسی و نهاده‌های کشاورزی را منتشر کرد. در این اطلاعیه اشاره شده است که این اقدام برای شفاف‌سازی درباره نحوه اختصاص ارز به واردات کالاهای اساسی است و این اتفاق برای هفتمین مرحله صورت گرفته است. لیست محصولات پیشنهادی شامل محصولات بذر، آبیان مولد، دامپزشکی (دارو و مواد اولیه دارو، مکمل و افزودنی‌های دارو)،

در صفحات دیگر می‌خوانید:

بخش خصوصی
سبقت گرفت

صفحه ۸

کشاورزی کشور
اقتصادی نیست

صفحه ۶

پیشنهادهایی برای افزایش
بهره‌وری کشاورزی

صفحه ۴

روندهای ناامیدکننده
سرمایه‌گذاری

صفحه ۲

تناقض تاریخی و بهره‌وری پایین

تفاوت‌ها درباره این وضعیت در عملکرد در هکتار در دیگر محصولات زراعی پی برد.

ادامه از صفحه اول

خرد و پراکنده بودن اراضی زراعی و نیز ناتوانی‌های مادی دهقانان پیامدهایی داشت که یکی از آنها کشاورزی سنتی و بدون استفاده کارآمد از مکانیزاسیون بود. این اتفاق اما پیامدهای بدتری هم داشت و آن استفاده ناپه‌ره‌ور از زمین و آب بود که خود را در بازدهی از زمین یا عملکرد در هکتار نشان می‌داد. به این معنی که کشاورزان ایرانی از یک هکتار زمین زراعی میزان کمی گندم، جو، برنج و دیگر محصولات زراعی برداشت می‌کنند. دولت‌های ایران و به ویژه وزارتخانه‌های کشاورزی در ایران که در ۷۰ سال گذشته بارها و بارها دستخوش تحول در نامگذاری و نیز وظایف ذاتی و پرشمار شده است نیز

هرگز نتوانسته‌اند در این باره اقدامی بنیادین انجام دهند. دولت‌های ایران به برکت درآمد بزرگ و هنگفت از صادرات نفت مسأله را با راهبردی عجیب اداره کرده‌اند. به این معنی که به دهقانان یارانه نهاده‌های کشاورزی می‌داده‌اند و به مصرف‌کنندگان نیز همزمان یارانه داده و می‌دهند. در این میان بخش صنایع تبدیلی در بخش‌هایی از این جریان مثل کارخانه‌های قند و شکر زبان دیده و هیچ سرمایه‌گذاری تازه‌ای انجام نشده است. از سوی دیگر دولت با استفاده از درآمد نفتی و با اهرم واردات بازار را تنظیم کرده است.

رخداد دهشتناک و یک استثنا

مقایسه تن در هکتار محصولات زراعی در ایران و جهان تفاوت شگرف را نشان می‌دهد. این مسأله تاریخی و مزمن شده است و دولت‌ها برای افزایش درآمد و دخل و خرج متعادل کشاورزان و نیز مصرف‌کنندگان، راهبرد نادرستی را انتخاب کرده‌اند. در این میان اما یک استثنا وجود دارد. این استثنا مربوط به صنعت قند و شکر است. به این معنا که کارخانه‌های قند و شکر در پهنه ایران زمین با کشاورزان چغندرکار قراردادهای خاص دارند. کارخانه‌های قند و شکر ضمن تأمین نهاده‌های مورد نیاز چغندرکاران آموزش‌هایی را نیز برای افزایش عملکرد در هکتار را نیز داده‌اند. با توجه به اینکه میزان عملکرد یک چغندرکار ایرانی به‌طور متوسط از کمتر از ۳۵ تن در هکتار در دهه ۸۰ به ۵۴ تن در هکتار در سال‌های اخیر رسیده است می‌توان به

زخم کهنه را درمان کنیم

اگر قرار بر ادامه فعالیت سازمان زراعی در دهه‌های آتی همانند دهه‌های تازه سپری شده باشیم بدون تردید به فاجعه می‌رسیم. عملکرد پایین تولید زراعی در هر هکتار از زمین و با توجه به تنگناهای تأمین آب کار را به جایی می‌رساند که کشاورزان خرده‌پا نخواهند توانست با همین میزان درآمد معیشت خود را سامان دهند. دولت‌ها در ایران یا باید هر ساله به‌طور مرتب به قیمت خرید محصولات زراعی با توجه به نرخ تورم بیفزایند که این تا جایی جواب می‌دهد یا باید با قیمت‌های بالای عرضه به مصرف‌کنندگان

مواجه شوند که به تهیدستان شهرنشین فشار می‌آید و یا باید دولت یارانه سنگینی را برای جبران گرانی محصولات کشاورزی متحمل شود که این امر هم با توجه به وضعیت مالی دولت نمی‌تواند ادامه‌دار باشد.

از سوی دیگر واردات انبوه محصولات زراعی می‌تواند تولید داخلی را به دره مرگ برساند و زراعت ایران را نابود و بر ابعاد وابستگی بیفزاید. بنابراین تا دیر نشده است باید دولت کاری کند.

مهم‌ترین اقدامی که باید صورت پذیرد خروج وزارت جهاد کشاورزی از انجام فعالیت‌هایی است که بیشتر از جنس تجارت است تا جنس تولید. مدیران وزارت جهاد کشاورزی در دهه‌های تازه سپری شده کار اصلی خود را که افزایش تولید از راه‌های گوناگون به ویژه از راه افزایش راندمان از زمین‌های موجود است را رها کرده و به فعالیت‌های تجاری و نیز دخالت در قیمت‌گذاری روی آورده‌اند. تجربه و خرد فرمان می‌دهند باید وزارت کشاورزی همه نیروی مادی و فکری خود را در زیر بخش زراعت به افزایش بازدهی در هکتار کشاورزان متمرکز کند. اگر کشاورزان گندم‌کار به جای برداشت ۳ تن در هکتار بتوانند ۶ تن گندم برداشت کنند به این معنی است که درآمدشان با همان میزان زمین دو برابر شده است. همه راه‌هایی که بسته شده‌اند و این فعالیت اصلی وزارت جهاد کشاورزی را از میدان دور کرده‌اند را باید باز کرد.

بازار شکر در دو نیمه سال

در صورتی که آمارهای دقیق از مصرف سرانه شکر از سوی نهادهای اصلی تولید آمار برای یک بار تولید شود می‌توان به نتایجی رسید که شاید بر بازار شکر و فراز و فرودهای آن استیلا یابد. به این معنی که اکنون در نهادهای تولید آمار مقادیر گوناگونی درباره مصرف سرانه شکر ارایه شده و همین مقوله به سردرگمی در بازار شکر منجر می‌شود.

برخی آمارهای ارایه شده نشان می‌دهد مصرف سالانه شکر هر ایرانی به‌طور میانگین ۲۴ کیلوگرم است و نیز آمارهای در دسترس نشان می‌دهد توان تولید داخل نزدیک به ۲ میلیون تن است که فاصله اندکی با سرانه مصرف کل دارد. با توجه به اینکه مصرف شکر در خانواده‌ها با مصرف کل شکر تفاوت اساسی و قابل اعتنا دارد باید بتوان جوری برنامه‌ریزی کرد که بازار شکر در نیمه اول سال همانند نیمه دوم سال باشد. به این ترتیب که عرضه شکر در نیمه اول سال و در حالی که کارخانه‌های شکر تولیدی ندارند با استفاده از اهرم واردات و نیز با توزیع مناسب شکر از سوی کارخانه‌ها التهاب بازار را گرفت. چرا چنین اتفاقی نمی‌افتد؟ واقعیت این است که سازمان‌های نظارتی علاوه بر قیمت‌گذاری دستوری شکر تولید داخل و رهاسازی قیمت شکر وارداتی، کارخانه‌ها را در وضعیتی قرار می‌دهند که تولید خود را در کوتاه‌ترین زمان ممکن به بازار عرضه کنند. این رفتار موجب می‌شود در نیمه دوم سال شکر تولید داخل با قیمت‌های دستوری از سوی برخی از خریداران عمده خریداری شده و به جای اینکه در انبار کارخانه‌ها بماند به انبار احتکارکنندگان سرازیر شود. در صورتی که اگر کارخانه‌ها زیر تیغ نهادهای نظارتی قرار نگیرند و نیز به چغندرکاران بدهی بالایی نداشته باشند می‌توانند بخشی از شکر تولیدی خود را برای عرضه در نیمه اول سال نگه دارند. نگهداری شکر در کارخانه‌ها هرگز احتکار به حساب نمی‌آید و تحت نظارت دولت انجام می‌شود. از سوی دیگر انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر بارها به دولت هشدار می‌دهند برای تنظیم بازار شکر به ویژه در نیمه نخست سال به موقع اقدام به واردات شکر کند تا در نیمه اول سال بازار با کمبود شکر مواجه نشود. هماهنگی کامل میان کارخانه‌های شکر و وزارتخانه‌های متولی واردات شکر و نیز نهادهای تخصیص ارز می‌تواند معضل نیمه اول سال را برطرف کند. بسیار دیده شده است که دولت و نهادهای مرتبط با واردات شکر به هشدارهای انجمن صنفی کارخانه‌های شکر اعتنا نمی‌کند و با دست روی دست گذاشتن کار واردات شکر را به روزهای اوج دور شدن تقاضا از عرضه می‌اندازند و بازار از تعادل خارج می‌شود. در سال‌هایی که وظیفه تنظیم بازار به‌طور کامل به نهاد صنفی واگذار شده است بازار با التهاب کمتری روبه‌رو شده است چون نهاد صنفی به آمارهای دقیق دسترسی دارد و به‌هنگام اقدام به دادن علامت به دولت می‌کند که حالا باید شکر وارد شود و حالا باید واردات شکر قطع شود تا تولید داخل نیز نفس بکشد. همین چند هفته پیش بود که دبیر انجمن صنایع قند و شکر ایران گفت: در نیمه دوم سال هیچ‌گونه کمبودی در تنظیم بازار و تأمین شکر نخواهیم داشت و تا چند روز آینده قیمت شکر به قیمت مصوب بازمی‌گردد. این وضعیت را می‌توان با مدیریت کارآمد به نیمه اول سال نیز سرایت داد.

روندهای ناامیدکننده سرمایه‌گذاری

مدیران اقتصاد کشور تغییرات بنیادین را در حرف و عمل تجربه کند. یکی از آمارهای منتشر شده درباره امنیت سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران نشان می‌دهد «شاخص کل امنیت سرمایه‌گذاری در ایران که با استفاده از دو مجموعه داده‌های پیمایشی و آماری تهیه می‌شود در پاییز ۱۴۰۰ کمیته ۶/۲۶ از ۱۰ (۱۰ بدترین حالت) سنجیده شده است. مقدار عددی این شاخص در مطالعه فصل قبل (تابستان ۱۴۰۰) ۶/۲۱ بوده که نشان می‌دهد امنیت سرمایه‌گذاری در پاییز ۱۴۰۰ نسبت به فصل قبل از آن، نامناسب‌تر ارزیابی شده است.» در این ارزیابی صدها فعال اقتصادی ایران از استان‌های گوناگون دلایل و عوامل افزایش خطر را به‌طور شفاف بیان کرده‌اند.

اقتصاد کلان و کسب‌وکارهای بنگاهی و نیز خانواده‌ها هنگامی به سوی رونق و رفاه بیشتر می‌روند که اقتصاد کل با صیانت از مصرف کل راه را برای پس‌انداز بیشتر که در مسیر سرمایه‌گذاری در بخش واقعی اقتصاد قرار دارند را افزایش دهند. نسبت پس‌انداز به درآمد که همان پس‌انداز و در اقتصاد کلان با نسبتی بسیار اندک همان سرمایه‌گذاری است هنگامی افزایش را تجربه می‌کند که بازیگران اقتصاد احساس امنیت کنند و چشم‌انداز امنیت سرمایه‌گذاری در ابعاد گوناگون را روشن ببینند. متأسفانه در ایران سال‌های طولانی است این شاخص در مسیر سرازیری قرار گرفته و به همین دلیل نمی‌تواند با این روند به آینده امیدوار بود جز اینکه دست فرمان

شکر در تله دلار ارزان

دارد و باید برای مداوای بیماران مبتلا به بیماری‌های قندی سالانه میلیاردها تومان از خزانه دولت برداشت شود اما آشفته شدن سیاست‌های ارزی این کارخانه‌ها را در وضعیتی قرار داده است که از دلار ارزان اختصاص یافته برای واردات شکر سود چشمگیری به دست می‌آورند.

چه باید کرد؟

به نظر می‌رسد دولت سیزدهم با توجه به نکاتی که در بالا یادآوری شد باید راه را بر ورود دلار ارزان برای واردات شکر ببیند و برای اینکه خانوارها با افزایش قیمت احتمالی آسیب نبینند راه تازه‌ای را بیابد که آنها به‌طور مستقیم یارانه شکر بگیرند. دولت می‌تواند و باید دست‌کم در این مرحله قیمت دلار تخصیصی به واردات شکر دلار ۳۷۵۰۰ تومانی را در دستور قرار دهد. این اقدام اگرچه که مصیبت‌های واردات شکر ارزان را برطرف نمی‌کند اما می‌تواند با رانت کمتری همراه باشد و تولید شکر داخلی را نیز رقابت‌پذیرتر کند. یادمان باشد در شرایط حاضر نرخ تورم تولیدکنندگان نیز در سطح بالایی قرار دارد و این نیز بر کاهش قدرت رقابت‌پذیری قیمت کالاهای اساسی اثر منفی دارد. نمی‌توان از تولیدکننده داخلی انتظار داشت از یک سو با کالاهای وارداتی که دلار ارزان می‌گیرند و از سوی دیگر با قیمت‌گذاری دستوری توانایی رقابتشان روندی کاهنده دارد بخواهیم به جنگ واردات بروند. دولت سعی کند توازن پدیدار سازد تا تولید داخلی جان بگیرد.

به هر دلیل به دلار دولتی دست یابد در هر دلار نزدیک به ۷۰ درصد سود باد آورده به دست می‌آورد. شماری از واردکنندگان آنقدر نقدینگی و بردباری دارند که بروند و برای واردات شکر ثبت سفارش کنند و منتظر باشند ارز دولتی به آنها تخصیص یابد. این گروه بازار شکر را از تعادل خارج کرده و با واردات و نیز با خرید شکر از کارخانه‌های داخلی که زیر تیغ قیمت‌گذاری افتاده‌اند بازاری مغشوش پدیدار کرده و می‌کنند. رانت حاصل از این فعالیت رانت‌ساز ضربه‌ای بزرگ به تولید داخلی بسیاری از کالاهای اساسی از جمله بازار و تولید شکر است.

صادرات شکر

برخی از واحدهای صنعتی که در صنایع مرتبط با شکر فعالیت دارند نیز با دریافت دلار ارزان و با واردات شکر اقدام به فرآوری کالاهایی با کمترین تغییر کرده و به اسم صادرات از دلار ارزان استفاده می‌کنند. این گروه با استفاده از نیاز ارزی دولت به ارزهای صادراتی از این وضعیت بیشترین استفاده را می‌کنند. نگاهی به اوج‌گیری صادرات این محصولات و کاهش آن در دوره‌ای که ارز برای شکر با دلار آزاد در دستور کار بود این تفاوت را نشان می‌دهد.

کالاهای مضر با دلار ارزان

در حالی که نیک می‌دانیم مصرف برخی از محصولات که ماده اولیه آنها شکر است برای مصرف‌کنندگان زیان جسمی

در نخستین هفته‌هایی که دولت آقای ریسی بر سرکار آمد مقام‌های اقتصادی دولت و نیز خود ریسی دولت سیزدهم اظهار امیدواری کردند با تک‌نرخی کردن ارزهای معتبر از جمله دلار در بازار ارز راه رانت و فساد را ببینند. مدیران دولت سیزدهم پیش از اینکه بر مسند قدرت بنشینند از دولت پیشین انتقاد می‌کردند که با تخصیص دلار ارزان ۴۲۰۰ تومانی تعادل بازارها را به هم زده‌اند. آنها می‌گفتند اتفاقی که در سال ۹۷ در خصوص ارز ۴۲۰۰ تومانی رخ داد خسارت‌های زیادی بر اقتصاد وارد کرد اما متأسفانه همان اتفاق امروز در حال وقوع است. آن زمان قیمت هر دلار دولتی ۴۲۰۰ تومان تومان و قیمت هر دلار در بازار آزاد ۱۰ هزار تومان بود. امروز اما قیمت هر دلار بازار آزاد ۵۰ هزار تومان و قیمت هر دلار دولتی ۲۸۵۰۰ تومان است. اگرچه نسبت قیمت‌ها تفاوت دارند اما هنوز شکاف ۱۲۱۵۰ تومانی قیمت هر دلار در دو بازار متفاوت برای عده‌ای رانت فراوانی به حساب می‌آید و نیز تعادل در فعالیت‌های اقتصادی را زایل کرده است.

چرا رییس بانک مرکزی و نیز معاون اول رییس‌جمهور بر این پایه که دلار ۲۸۵۰۰ تومانی اساس کارها و فعالیت است پابرجا نماند و درمیانه این دو نرخ یک نرخ تازه هم پدیدار شده است؟ چرا دولت تصمیم نمی‌گیرد دوباره یک خطا و اشتباه بزرگ را تکرار نکند؟ دولت سیزدهم وعده داده بود کاری خواهد کرد تولید داخل با توجه به یک نرخ بودن ارز آسیب نبیند. اما شوربختانه وضعیت به هم خورد و همان استدلال‌های قدیمی و تاریخ مصرف گذشته که باید برای ارزان‌سازی کالاهای اساسی قیمت دلار برای واردات آنها ارزان باشد در دستور کار قرار گرفته است. شکر یکی از کالاهایی است که با تغییرات مدیریتی و نیز با توجه به تحولات در سیاست‌های ارزی با وضعیتی بغرنج روبه‌رو شده است. در دولت گذشته و با توجه به اعتراض‌های کارشناسی و نیز کمبود درآمدهای ارزی تصمیم گرفته شد دلار ارزان برای واردات شکر اختصاص داده نشود. در حالی که تولیدکنندگان امیدوار بودند این راهبرد به رشد تولید داخل به دلیل رقابت‌پذیر شدن شکر تولید داخل با واردات منجر شود، اما با تغییراتی که در سیاست‌های ارزی رخ داد داستان جور دیگری نوشته شد و اجرا می‌شود.

ثبت واردات یعنی سود باد آورده

در حال حاضر قیمت هر دلار آزاد ۵۰ هزار تومان و قیمت هر دلار دولتی ۲۸۵۰۰ است. یعنی هر بازرگانی که بتواند

پس‌انداز و روند کاهنده

چرا سرمایه‌گذاری داخلی در ایران روندی کاهنده را تجربه کرده و در دهه ۱۳۹۰ نرخ رشد منفی یا نزدیک به صفر را تجربه کرده است؟ واقعیت این است که نرخ تورم بالا و تثبیت نسبی مزد و حقوق کارمندان و کارگران نسبت به نرخ رشد تورم بنیه‌ای برای پس‌انداز بخش قابل‌اعتنایی از شهروندان ایرانی را کاهش داده است. هنگامی که پس‌انداز شهروندان روندی کاهنده دارد باید نیز منتظر ماند تا سرمایه‌گذاری که از همین پس‌اندازها به دست می‌آید روندی کاهنده داشته باشد. از سوی دیگر به دنبال تحریم اقتصادی ایران دولت نیز از درآمدهای هنگفت نفت محروم شد و دخل و خرجش به هم خورد. دولت‌های ایران به ویژه پس از ۱۳۹۷ با درآمد نفت تنها توانسته‌اند با قبول کسری بودجه حقوق کارمندان را پرداخت کنند. راه

دست داده است. اینها بخشی از دلایل و عوامل به خطر افتادن بیشتر سرمایه‌گذاری در ذهن فعالان اقتصادی است. نکته آخر اینکه شهروندان ایرانی نیز بخشی از پس‌اندازهای خود را از ریال به دلار یا کالاهای بادوام و نیز سکه و طلا تبدیل کرده و بر ابعاد فاجعه افزوده‌اند. حالا اگر ریسک‌پذیری بالای تولید کشاورزی را به دلایل اقتصادی مثل تغییرات بی‌برنامه نرخ ارز، قیمت‌گذاری دستوری دولت برای محصولات کشاورزی با هدف افزایش رفاه شهروندان و نیز نبود نیروی جوان و با جرأت در روستاها را اضافه بر مسائل قبلی کنیم باید به این نتیجه برسیم که سرمایه‌گذاری در کشاورزی بدترین وضعیت را دارد. به‌طور مثال دولت‌های گوناگون با اتخاذ سیاست‌های پر از فراز و فرودهای ناگهانی و بدون از پیش اندیشیده درباره قند و شکر راه سرمایه‌گذاری در این صنعت به ویژه تولید قند از چغندر را بسته‌اند.

سوم رشد سرمایه‌گذاری استفاده از سرمایه‌های مازاد بین‌المللی است واقعیت این است که باید روزی این اتفاق بیفتد که بتوان از سرمایه‌گذاران بین‌المللی نیز نظرسنجی کرد که چرا سرمایه‌های خود را به ایران نمی‌آورند و چرا شرکت‌های بزرگ کشوری مثل روسیه که دولتشان با ایران پیمان راهبردی دارد حاضر نیستند حتی دفاتر کار خود را به ایران بیاورند و راهی دبی شده‌اند و چرا شهروندان روسی به جای خرید خانه در ایران به ترکیه هجوم آورده‌اند این بخش از اقتصاد تاریک ایران روشن می‌شد. یادمان باشد ایرانیان در چند سال تازه سپری شده به دلیل نرخ‌های تورم ۴۰ درصد سالانه قدرت خریدشان به اندازه‌ای کاهش یافته که نسبت پس‌انداز به درآمد آنها روند نزولی دارد. از طرف دیگر دولت نیز با از دست دادن درآمدهای صادرات نفت توانایی برای سرمایه‌گذاری در بخش عمرانی را از

تلخی‌های شکر در ایران

بابت شکر مصرفی‌شان یارانه داد. همچنین با نرخ دلار آزاد، قاچاق شکر از کشور با نصف قیمت جهانی انجام می‌شود.

حراج سرمایه ملی

در این میان، به گفته رییس کمیسیون کشاورزی قیمت شکر با همه مساعدت‌های یارانه‌ای و معافیت‌های مالیاتی، بیشتر از کالاهایی که در سبد حمایت یارانه‌ای قرار نداشتند، دچار آشفتنگی شد. محمد جواد عسکری در خصوص مطرح شدن موضوع قاچاق شکر در کشور، گفت: موضوعی به نام کمبود شکر در کشور وجود ندارد، کشور ما سالانه به ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن شکر نیاز دارد که تولیدکنندگان داخلی در یک سال گذشته یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن از این نیاز را تولید کرده‌اند همچنین بالغ بر ۸۰۰ هزار تن شیرین‌کننده فروکتوز و گلوکز حاصل از گندم و ذرت تولید شده که وقتی آن را به رقم تولیدی شکر اضافه کنیم مجموع آن به ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار تن می‌رسد که برای تأمین نیازهای کشور کافی است. نماینده مردم داراب و زرین دشت در مجلس شورای اسلامی ادامه داد: دولت در سال گذشته نزدیک به یک میلیون تن شکر وارد کرد تا با کمبود این کالا مواجه نشویم. همچنین برای اینکه قیمت شکر و محصولات وابسته آن دچار افزایش نشود و روی معیشت و سفره مردم تأثیر منفی نگذارد، این کالا با ارز ترجیحی و تعرفه یک درصد وارد شد. وی افزود: شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران در آخرین روزهای اردیبهشت ماه سال جاری نرخ مالیات بر ارزش افزوده قند و شکر از ابتدای سال جاری را از ۹ درصد به یک درصد کاهش داد تا با یک معافیت قابل توجه، تولید و عرضه شکر دچار تورم و اختلال نشود.

عسکری عنوان کرد: اواخر خردادماه سال جاری وزارت صنعت، معدن و تجارت در مصوبه‌ای، قیمت شکر مصرف‌کننده و درب کارخانه را اعلام و ابلاغ کرد که بر اساس آن قیمت مصوب شکر برای مصرف‌کننده مطابق با برآورد کارشناسی سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان از قرار هر کیلو ۲۸ هزار تومان و قیمت هر کیلو شکر سفید درب انبار کارخانه ۲۵ هزار و ۵۰۰ تومان تعیین شد. یعنی از یک طرف یک میلیون تن بیش از نیاز کشور شکر وارد شده و از طرف دیگر مقرر شد که قیمت این کالا برای مصرف‌کننده بیشتر از ۲۸ هزار تومان نشود.

رییس کمیسیون کشاورزی، آب، منابع طبیعی و محیط زیست مجلس در ادامه با انتقاد از توزیع شکر بالاتر از نرخ مصوب در بازار، گفت: متأسفانه دولت و سایر نهادهای ذی‌ربط با وجود تمام تلاش‌ها

ادامه از صفحه اول

این در حالی است که کارشناسان همواره نسبت به رانتی که در اختیار تولیدکنندگان کالاهای مضر از جمله نوشابه که اتفاقاً با نام برندهای امریکایی تولید می‌شوند، هشدار داده و اعلام می‌کنند که حمایت دولت از این قبیل تولیدات هیچ توجیهی ندارد. ضمن اینکه پایین نگه داشتن قیمت شکر به صورت تصنعی، در واقع ظلم به سلامت و جیب مردم است. بنابراین دولت به جای اینکه از تولید این کالاها حمایت کند، باید حمایت‌های خود را به گونه‌ای به خانوارها اختصاص دهد که آنها بتوانند کالاهای مفید برای سلامتی خود از جمله مواد پروتئینی را با نرخ‌های مناسب تهیه کنند. بدون شک در شرایط کنونی اصلاح قیمت شکر و گذاری به صنف و صنعت و پرداخت یارانه به خانوارها از ضروریات مهمی است که باید مورد توجه دولت محترم قرار گیرد. این اقدام ضمن متعادل سازی بازار این فرآورده و منطقی سازی قیمت محصولات وابسته به شکر از پرداخت هزاران میلیارد تومان یارانه بی‌دلیل به صنف و صنعت جلوگیری کرده و یارانه شکر سفید را مستقیماً در اختیار خانوارها قرار می‌دهد. بحران موجود در صنعت داخلی در حالی شکل گرفته که سوبسید پرداختی برای واردات شکر ارزان از جیب مردم پرداخت می‌شود و معنی عملی آن حمایت از تولیدکننده خارجی و نمایندگان آنها در داخل با هزینه شهروندان ایرانی است. تداوم پرداخت یارانه بی‌دلیل به شکر وارداتی به‌طور قطع مصداق حراج سرمایه ملی است و تنها شیرین‌کننده کام دلان و البته قاچاقچیان است که با توجه به تفاوت ۳۰۰ دلاری قیمت جهانی شکر و شکری که با ارز یارانه‌ای وارد می‌شود، سال‌ها دست در جیب اقشار ضعیف جامعه کرده‌اند و به ثروت‌های افسانه‌ای دست یافته‌اند.

به کام مردم نیست

یکی از دغدغه‌های فعالان این حوزه نیز همواره این بوده که شکر تولیدی کشور به نام خانوار و به کام قاچاقچی با قیمت‌های بسیار پایین‌تر از کشور خارج می‌شود. در این رابطه برخی از کارشناسان اعلام کردند که دولت طبق سیاستی نادرست با ارزان نگه داشتن قیمت شکر و تعیین نرخ یکسان برای شکر مصرفی خانوار و صنف و صنعت کارخانه‌ها به تولید کالاهایی از جمله نوشابه، شیرینی، شکلات و... یارانه می‌دهد که در نهایت هم به زیان سلامت و هم به زیان جیب خانوار تمام می‌شود، آن هم در صورتی که می‌توان مصارف این دو بخش را جدا کرد و با تمهیدات مشخصی به مردم

پیشنهادهایی برای افزایش بهره‌وری کشاورزی

بهره‌وری زراعت در ایران نسبت به متوسط بهره‌وری کشاورزی جهان در مرتبه نازلی قرار دارد. این یک معضل تاریخی است که برای برطرف کردن آن گام‌های بلند و همه‌جانبه برداشته شود. راه‌هایی که در زیر به آنها اشاره شده است شماری از راه‌حل‌ها را نشان می‌دهد. مهم‌ترین راهکارهایی که به‌طور مستقیم و غیرمستقیم بر ارتقای بهره‌وری عوامل تولید در بخش کشاورزی مؤثر باشد، به شرح زیر است:

۱- تلاش در جهت تمیز و تشخیص علت و معلول‌ها در بخش کشاورزی که این امر خود در در زمان مؤثر بسیار ضروری و مفید است.
۲- موضوع بهینه‌سازی شرایط آبرسانی که بخش عمده‌ای از هدررفت آب را شامل می‌شود؛ به‌طور جدی در دستور کار متولیان امر قرار گیرد. در این راستا نوسازی و بهسازی لوله‌های آبرسانی و استفاده از تجهیزات که بتواند موارد نشتی آب را در لحظه نشان دهد یکی از این راهکارها تلقی می‌شود.

۳- با توجه به اهمیت و نقش کلیدی خاک در پایداری تولید کشور، توصیه می‌شود موضوع عوامل مؤثر بر فرسایش خاک و برنامه‌های کنترل خاک بیشتر از گذشته و به صورت دائمی در برنامه‌های مربوط به رونق تولید قرار گیرد. استفاده از روش‌های کنترل فرسایش خاک نظیر کنترل پوشش گیاهی در مراتع و آبراهه‌ها، استفاده از بقایای گیاهی و مالچ پاشی، تناوب گیاهی، بندها، شیب‌شکن‌ها، تراس‌بندی، بادشکن‌ها، کشت روی خطوط کنتوری و کشت نواری با توجه به اقلیم و پتانسیل‌های موجود در منطقه می‌تواند راهکار مفیدی در این راستا باشد.

۴- توصیه به استفاده از شیوه‌های نوین آبیاری با توجه به محدودیت‌های فنی، همچنین نیاز به متمرکز بودن الگوی کشت و یکپارچگی اراضی در مسیر اجرایی شدن قرار گیرد.

۵- توصیه به الگوی کشت مشخص با بهبود شبکه‌های آبیاری، بهبود وضعیت مکانیزاسیون و ارتقای ژنوتیپ و فنوتیپ بذور همراه شود.

۶- توصیه به استفاده از الگوی کشت پیشنهادی با تضمین ایجاد بازار و به تبع تبیین درآمد و سود انتظاری برای کشاورزان همراه شود.
۷- استفاده از ظرفیت بازار بورس محصولات کشاورزی برای کاهش مسیر بازرسانی و شفاف‌سازی و ثبات قیمت‌ها.

۸- با توجه به پراکندگی مناطق تولید، همچنین متفاوت بودن فصل برداشت محصولات، توصیه می‌شود به‌جای اتکای به صنایع تبدیلی ساکن و ایستا از تکنولوژی‌هایی که امکان استفاده از صنایع تبدیلی را به صورت سیار فراهم آورد، استفاده شود.

۹- با توجه به اینکه ۹۳ درصد از تولید بخش کشاورزی در زمین‌های کمتر از ۱۰ هکتار صورت می‌گیرد. این رو به‌منظر می‌رسد ضریب نفوذ فناوری در چنین شرایطی به‌جز مواردی از قبیل اصلاح بذر یا شیوه‌های آبیاری به سختی صورت پذیرد، از این رو اقدامات فرهنگی یا اعطای امتیازات و تسهیلات برای تجمیع و انجام فعالیت‌های گروهی ضروری به نظر می‌رسد. ملاحظات مربوط به قانون ارث به عنوان یکی از موانع تجمیع اراضی نیازمند اقدامات فرهنگی وسیع و عمیق است که باید به‌طور خاص مورد توجه قرار گیرد.

۱۰- کاهش ضایعات محصولات کشاورزی نیازمند اصلاح ساختار تولید این محصولات از باغ و مزرعه تا انبار و سپس حمل‌ونقل و بازرسانی و در نهایت مصرف‌کننده خواهد بود. بالا بردن دانش فنی تولیدکنندگان، انبارداران، مسؤولان میادین میوه‌و تره‌بار، خرده‌فروشی‌ها و در نهایت مصرف‌کنندگان گامی مؤثر در این راستا است. تلاش برای کنترل ضایعات از طریق مراقبت‌های مرحله‌ای محصولات و ملاحظات پس از برداشت از قبیل سیستم‌های بسته‌بندی جدید، انبارداری صحیح (شامل کلیه عملیات طی انبارداری) و بالاخره حمل‌ونقل صحیح از مهم‌ترین راهکارهای موجود هستند که تا حد قابل توجهی میزان این ضایعات را به حداقل می‌رسانند.

۱۱- استفاده از برنامه‌های آگاه‌سازی و آموزش تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان برای کنترل و کاهش ضایعات محصولات غذایی و کشاورزی.

۱۲- اقدامات لازم برای بهبود فرآیند توسعه روستایی با رویکرد بهبود بهره‌وری نیروی کار و جلوگیری از مهاجرت کشاورزان. در این راستا اقداماتی نظیر توسعه گردشگری روستایی و ایجاد زیرساخت‌های مناسب و تقویت جاذبه‌های روستایی می‌تواند انگیزه ماندگاری در روستا و استفاده از ظرفیت‌های کشاورزی را رشد دهد و زمینه بهبود بهره‌وری سایر نهادهای را نیز فراهم آورد.

رفع موانع تجارت محصولات کشاورزی و غذایی بین ایران و هند

قائم‌مقام وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد: طی توافقات صورت گرفته با وزیر جهاد کشاورزی هند ضمن حل مشکلات صادرات محصولات کشاورزی ایران به هند، زمینه واردات سهم بیشتری از کالاهای اساسی مورد نیاز ایران نیز، از این کشور فراهم شد. بر اساس آنچه قائم‌مقام وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرده است: مشکلات و موانع صادرات و واردات بین ایران و هند بر طرف شده و دو کشور آماده می‌شوند که مبادلات کشاورزی بیشتری با هم دیگر داشته باشند. علیرضا پیمان‌پاک در توییتی نوشته است: طی توافقات صورت گرفته با وزیر جهاد کشاورزی هند ضمن حل مشکلات صادرات محصولات کشاورزی ایران به هند، زمینه واردات سهم بیشتری از کالاهای اساسی مورد نیاز ایران نیز، از این کشور فراهم شد.

آذرماه سال ۱۴۰۰ بود که رییس اتحادیه ملی محصولات کشاورزی در گفت‌وگو با خبرنگار فارس از برگشت خوردن کیوی صادراتی ایران به هند خبر داد، مسؤولان هندی ادعا کرده بودند که باقیمانده دارویی در میوه‌های کیوی وجود داشته است. همان زمان فعالان اقتصادی تأکید کردند که ایران نیز سیاست مشابه را برای محصولات وارداتی از هند اعمال کند. آنها گفتند: موزهایی که از کشور هند وارد می‌شود باید از زیر ذره‌بین سازمان حفظ نباتات قرار گیرد زیرا موزهایی که از هند وارد می‌شود به دور از آلودگی نیست و اگر دولت هند بخواهد چنین رفتارهایی درباره محصولات صادراتی ما داشته باشد ایران نیز باید اقدام متقابل داشته باشد.

از آنجایی که ایران واردکننده عمده برنج از هند بود، تلاش کرد که از این محصول شروع کند و واردات برنج را از این کشور ممنوع کرد. با گذشت نزدیک به دو سال از آن زمان حال قائم‌مقام وزارت جهاد کشاورزی از بهتر شدن اوضاع مبادلات محصولات کشاورزی و غذایی بین دو کشور خبر می‌دهد، این اتفاقات در سفر سه روز پیش این مسؤول به کشور هند رخ داده است. پس از دیدار رییس محترم جمهوری اسلامی ایران و نخست‌وزیر هند و تأکید ایشان بر توسعه تجارت دو کشور، قائم‌مقام وزیر جهاد کشاورزی در حوزه تجارت تنظیم بازار در رأس هیأتی بلندپایه با هدف رفع مشکلات توسعه صادرات محصولات کشاورزی ایران و نیز برنامه‌ریزی جهت تأمین برخی کالاهای اساسی مورد نیاز کشور عازم هند شد.

در این سفر که رییس کل دامپزشکی، معاونین و مدیران سازمان توسعه تجارت و نمایندگان از بنگاه‌های بزرگ دولتی وی را همراهی می‌کردند، نشست‌هایی با وزیر کشاورزی هند، معاون وزیر بازرگانی هند، اتحادیه اتاق‌های بازرگانی هند، انجمن روغن‌کشی و اتحادیه کشتارگاه‌های صنعتی هند برگزار و در خصوص رفع موانع صادرات محصولات کشاورزی ایران از جمله کیوی و سیب و نیز هماهنگی‌های بهداشتی و قرنطینه‌ای در خصوص واردات نهاده‌های دامی، محصولات دامی و محصولات کشاورزی مورد نیاز ایران و نیز همکاری مشترک در حوزه بذر از هند توافقات لازم صورت گرفت. در این نشست‌ها براساس تفاهم‌نامه منعقد شده بین وزارتخانه‌های کشاورزی دو کشور مقرر شد، کمیته مشترک کشاورزی تشکیل و اولین نشست خود را هم‌زمان با نمایشگاه بزرگ صنایع غذایی و کشاورزی هند در هفته اول ماه نوامبر (آبان‌ماه ۱۴۰۲) در دهلی برگزار نمایند.

همچنین قائم‌مقام وزیر جهاد کشاورزی در این نشست‌ها در خصوص آغاز مذاکرات تجارت آزاد در حوزه محصولات کشاورزی با طرف‌های هندی توافق کرده و مقرر شد فرآیند این مذاکرات به‌زودی آغاز شود.

محصولات صادر می‌شوند؛ به همین دلیل برخی رسانه‌ها نام این صادرات را نیز قاچاق رسمی گذاشته‌اند که با توجه به سهم صنف و صنعت از میزان شکر مصرفی در کشور، رقم بزرگی است. رییس کمیسیون کشاورزی مجلس، گفت: امروز بیشترین ارزش و سوپسید به صورت غیرمستقیم به کالاهایی مانند نوشابه تعلق می‌گیرد که اکثراً برندهای خارجی و به ویژه آمریکایی هستند و مشمول قیمت‌گذاری نبوده و روند افزایش مستمر قیمت آنها هم رصد و پایش نمی‌شود. از این محصولات در حوزه بازار صادراتی هیچگونه عوارضی نیز دریافت نمی‌شود و محصولات نهایی هم نه تنها جزو کالاهای ضروری نیستند، بلکه جزو کالاهای زیان‌آور سلامتی نیز می‌باشند و در کشورهای دیگر از آنها مالیات سنگین گرفته می‌شود.

وی در خصوص میزان شکر مصرفی خانوار و شکر مصرفی صنف و صنعت، عنوان کرد: بر اساس آخرین آمار، شکر مورد نیاز خانوارهای ما بین ۵۰۰ تا ۷۰۰ هزار تن است و یک میلیون و هفتصد هزار تن شکر نیز نصیب صنف و صنعت می‌شود. این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی گفت: از سال گذشته جلسات متعددی با کشاورزان، تولیدکنندگان و انجمن صنفی کارخانه‌های قند و شکر در کمیسیون کشاورزی مجلس برگزار شد. نامه‌نگاری‌های زیادی نیز با وزارت جهاد کشاورزی صورت پذیرفت. متعاقب این جلسات و نامه‌نگاری‌ها بود که وزارت جهاد کشاورزی موظف به اعلام قیمت رسمی فروش شکر تولید داخل شد. البته درخواست‌های دیگری از جمله اینکه تعرفه واردات شکر تا میزان ۳۰ درصد اصلاح شود را در کمیسیون طرح کردیم.

پرداخت مابه‌التفاوت شکر

عسکری با تأکید بر اینکه مصوبات کمیسیون کشاورزی در خصوص عرضه شکر سفید در سامانه بازارگاه و اخذ و واریز مابه‌التفاوت آن به خزانه دولت بود، عنوان کرد: بدون شک در شرایط کنونی اصلاح قیمت شکر، واگذاری به صنف و صنعت و پرداخت یارانه به خانوارها از ضروریات مهمی است که باید مورد توجه دولت قرار گیرد. این اقدام ضمن متعادل‌سازی بازار این فراورده و منطقی‌سازی قیمت محصولات وابسته به آن، از پرداخت هزاران میلیارد تومان یارانه بی‌دلیل به صنف و صنعت جلوگیری کرده و یارانه شکر سفید را مستقیماً در اختیار خانوارها قرار می‌دهد. وی با اشاره به اینکه به دلیل پایین بودن قیمت شکر وارداتی، صنایع داخلی تولید قند و شکر و شیرین‌کننده‌ها قدرت رقابت خود را از دست داده‌اند و با بحران جدی روبرو شده‌اند، افزود: از یک طرف کشاورزان انگیزه‌ای برای کشت چغندر قند و نیشکر ندارند و الگوی کشت‌شان را تغییر داده‌اند و از طرف دیگر کارخانجات تولید شیرین‌کننده‌های مختلف مانند گلوکز و فروکتوز نیز به دلیل سودآوری پایین این صنعت، تعطیل شده یا زیر ظرفیت اسمی خود فعالیت می‌کنند. در این بازار نابرابر، محصولات حاصل از کارخانجات صنایع پالایشگاهی غلات مانند فروکتوز و گلوکز هم توان رقابت با شکر را ندارند.

رییس کمیسیون کشاورزی عنوان کرد: از جمله درخواست‌هایی که مکرر مطرح شده این است که ارزش تخصیصی به شکر وارداتی به تالار دوم منتقل و شکر از شمول نرخ‌گذاری خارج شود و از سوی دیگر مالیات بر ارزش افزوده آن حداقل تا ۹ درصد افزایش یابد و در صورت لزوم، شکر خانوار به صورت نقدی یا کالا برگ الکترونیکی به دست مردم برسد. به‌طور قطع تناوب پرداخت یارانه بی‌دلیل به شکر وارداتی مصداق حراج سرمایه ملی و وارد کردن ضربه جدی به تولید و اشتغال ملی و تقویت قاچاق سودآور شکر است. کالای شکر جزو اقلام اساسی و مورد نیاز خانوار و مصارف صنف و صنعت می‌باشد. از آنجایی که سهم این کالا در سبد مصرفی جامعه بالاست، لذا آن بخش از کسری شکر تولید داخل که از محل واردات و بارز نیمایی ۲۸۵۰۰ تومانی تأمین می‌گردد، طبق ضوابط و مقررات بایدی در شبکته رسمی و تحت نظارت توزیع گردد. از سویی با شروع فصل برداشت از محل شکر استحصالی از چغندر قند و نیشکر نیاز کشور اعم از صنف و صنعت با مکانیسم بازار تأمین می‌شود.

در ایام محدودی از سال نیز بخشی از شکر مورد نیاز بازار توسط واردکنندگان عمده تأمین و عرضه می‌شود. لذا با توجه به اینکه محصولات تولیدی صنوف و صنایع شکر بر متعدد و متنوع است، امکان قیمت‌گذاری و نظارت بر عرضه کالاهای تولیدی در بازار میسر نیست، لکن براساس پیشنهاد صریح کارگروه تنظیم بازار اخذ مابه‌التفاوت از قیمت عرضه شده با قیمت تمام شده در دستور کار قرار دارد و جهت طی مراحل قانونی و اخذ مصوبه از مراجع بالادستی در حال پیگیری است. علاوه بر این، براساس مصوبه کارگروه تنظیم بازار، مابه‌التفاوت قیمت ذرت عرضه شده جهت صنایع و صنوف توسط سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان محاسبه و اخذ گردیده است و قطعاً پس از طی مراحل قانونی و اخذ مصوبه در مورد کالای شکر نیز اقدام مشابه قانونی به عمل خواهد آمد.

و مصوبات، عاملیت کافی برای کنترل قیمت شکر را نداشتند. بعد از خروج آمریکا از برجام و بازگشت مجدد برخی تحریم‌ها، دولت وقت، سیاست چند نرخ کردن قیمت ارز را در پیش گرفت تا تکانه‌های حاصل از تهدید فروش نفت و نوسانات ارزی را مهار کند. اگرچه از همان روز تاکنون شکر جزو کالاهایی بود که از مواهب ارز ۴۲۰۰ تومانی و بعداً ارز ترجیحی برخوردار شد، اما این حمایت مالی نتوانست موجب تثبیت قیمت در بازار شود و روزبه‌روز قیمت آن و محصولات وابسته به آن افزایش یافته است. این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: قیمت شکر با همه مساعدت‌های یارانه‌ای و معافیت‌های مالیاتی، بیشتر از کالاهایی که در سید حمایت یارانه‌ای قرار نداشتند، دچار آشفته‌گی شد. چرا که دولت و سایر دستگاه‌های اجرایی، تنها بازگران این بازی پرسود نبودند. در حال حاضر قیمت هر تن شکر داخل کشور ۳۰۰ دلار و قیمت همان یک تن شکر در کشورهای هم مرز و همسایه ۶۰۰ دلار است. همین تفاوت ۳۰۰ دلاری کافی است تا برخی خریداران در کشورهای خارجی وسوسه شوند و هر تن شکر را با مبلغی نصف میانگین جهانی و به صورت قاچاق وارد کشور خود کنند.

جیب پر دلان از یارانه شکر

نماینده مردم داراب و زرین دشت در مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: دولت به شکر یارانه داده، اما این یارانه به جای مردم کشور ما، به جیب قاچاقچیان و دلان رفته و در آخر موجبات رونق سفره شهروندان کشورهای همسایه را فراهم کرده است.

وی با بیان اینکه قاچاق به معنای رد و بدل پنهانی کالا بوده و آمار دقیقی از میزان آن وجود ندارد، عنوان کرد: فرمولی وجود دارد که بر اساس آن میزان قاچاق را تخمین می‌زنند. بر اساس آمار، فقط در ۴ ماه ابتدایی سال ۱۴۰۲، یک هزار و ۲۹۵ میلیارد ریال شکر از مبادی قاچاق کشف شده و معمولاً کشفیات بین ۱۵ تا ۲۰ درصد از میزان قاچاق است و به عبارتی در چهارماهه ابتدای سال حدود ۸ هزار میلیارد ریال شکر قاچاق شده و با ادامه این روند حداقل تا پایان سال ۲۵ هزار میلیارد ریال قاچاق صورت می‌گیرد. این در حالی است که در صورت افزایش نرخ جهانی شکر، روند قاچاق مستقیم شکر، رشد تصاعدی پیدا می‌کند. عسکری افزود: باید توجه داشت این آمار تنها درباره قاچاق شکر فله است در حالی که امروز بخش قابل توجهی از شکر یارانه‌ای، برای تولید محصولاتی مانند نوشابه، آبمیوه، کیک و کلوچه، شکلات و... به کار می‌رود که برند ایرانی نیستند و از همه بدتر اینکه بعد از تولید بخش زیادی از این

کشاورزی کشور اقتصادی نیست

این نیاز را برآورده کنند. بنابراین با انبارداری درست می توان از این فرصت استفاده کرد. باید توجه داشته باشیم بخش کشاورزی صنعت نیست که یک سو نهاده وارد شود و از سوی دیگر به طور مکانیزه محصول خارج شود، بلکه چندین ماه زمان لازم است تا به تولید محصول منجر شود. آقایا ادامه داد: بحث افزایش زمانی و مکانی در بحث کشاورزی می تواند مورد توجه باشد. اگر بتوانیم شرایط تولیدات کشاورزی را تسهیل کنیم و با راهبرد درست عمل کنیم و شرایط سود حاشیه بازار را برای کشاورز در نظر بگیریم، می توانیم مقوله امنیت غذایی را تا حدود زیادی کنترل کنیم و در این میان باید بدانیم قیمت ثابت در بخش تولید کشاورزی جواب نمی دهد. قیمت گذاری باید در یک طیف مقاومتی و حداکثری باشد. به عنوان مثال اگر ۱۰ درصد تولید مرغ هم کاهش پیدا کند عددی نزدیک به ۲۵۰ هزار تن مرغ می شود که این میزان را از هیچ جای دنیا نمی شود جمع آوری کرد؛ بنابراین به هر ترتیبی شده است باید میزان و حجم تولید را حفظ کنیم تا به دو هدف امنیت غذایی و مهار تورم نائل شویم.

از بخش نفت و صنعت جلوتر برده است. در عین حال در بخش سرمایه گذاری وضعیت مطلوبی را در بخش کشاورزی تجربه نکرده ایم. باید توجه داشته باشیم در صورت عدم سرمایه گذاری در بخش کشاورزی، رشدی که در این بخش صورت بپذیرد به معنای این است که در واقع داریم از منابع طبیعی مصرف می کنیم و این موضوع مهمی است که نیازمند برنامه ریزی است. وی با اشاره به زنجیره تأمین در بخش کشاورزی، افزود: خرید بالای ۱۰ میلیون تن گندم در کشور و پیش بینی های سال آینده نیز همین روند خوب تولید را نوید می دهد و بر اساس بررسی مدل های هواشناسی خوشبختانه وضعیت تولید گندم در کشور مطلوب خواهد بود. همچنین بر اساس مدل های ارزیابی، بررسی وضعیت بارش ها، رطوبت خاک و وضعیت سدها، امسال و سال آینده شرایط خوبی را در بخش کشاورزی پیش رو خواهیم داشت. آقایا ادامه داد: در این شرایط باید به فکر بهروری باشیم، پیش بینی شرایط بهره وری و بسته های حمایتی در حوزه گندم شرایط خوبی را نوید می دهد. البته سیاست های عرضه نان به اجزای دیگر نیاز دارد که باید به آنها توجه کرد. وی با اشاره به نمودار قیمت شیر در ماه های مختلف سال، افزود: به عنوان مثال در سال ۱۴۰۱ با افزایش نرخ ارز یک افزایش نرخ در زمینه تولید شیر را تجربه کردیم. با این وجود در چند ماه گذشته محصولات لبنی زیر قیمت مصوب وارد بازار شده است. بر اساس بررسی مدل های موجود در حوزه مصرف مواد غذایی، مصرف گوشت مرغ جایگزین مصرف گوشت دام سبک و سنگین شده است.

این محقق با اشاره به محدودیت دام مولد و تله قیمت خوراک دام در سال گذشته و قیمت تمام شده دام، گفت: برای ایجاد موازنه در تولید و مصرف محصولات کشاورزی و مهار تورم، حمایت از تولیدکننده باید همواره مورد توجه ویژه باشد. مشاور وزیر جهاد کشاورزی افزود: با بررسی تمام مدل های موجود در شرایط تورم باید بارانه تولیدکننده را حفظ کنیم و باید بدانیم بارانه تولید مهم تر از بارانه بخش مصرف است و همچنین قیمت ها با سرعتی که بالا می روند با همان سرعت پایین نمی آیند. در بخش کشاورزی باید توجه داشت که برخی از تولیدکنندگان دچار نوسان و حذف می شوند. با این وجود سیاست ۱۳۰ میلیون قطعه جوجه ریزی در ماه هدف وزارت جهاد کشاورزی است که خوشبختانه اجرا شده است و در عین حال باید توجه کنیم اکنون دولت وارد خرید مرغ بشود تا قیمت ها دچار افت نشوند. در مجموع باید به موازنه قیمت تولید و مصرف و صرفه تولید توجه شود. این پدیده در روغن و دانه روغنی و حتی در ماه های برداشت برنج نیز باید مورد توجه باشد تا تولید به هیچ عنوان دچار آسیب نشود.

وی با اشاره به محصول سیب زمینی در سال جاری گفت: لازم به ذکر است تولید سیب زمینی می تواند در بخش صادرات مورد بهره برداری ویژه قرار گیرد، چرا که بر اساس برآوردهای صورت گرفته، کشور روسیه نیازمند سیب زمینی است و در این میان کشورهای پاکستان و ترکیه نمی توانند

در صورت عدم سرمایه گذاری در بخش کشاورزی، رشدی که در این بخش صورت بپذیرد به معنای این است که در واقع داریم از منابع طبیعی مصرف می کنیم و این موضوع مهمی است که نیازمند برنامه ریزی است.

یکصد و سی و هفتمین نشست علمی-تخصصی پژوهشگاه توسعه و آینده نگری با عنوان «نقش موازنه تولید و مصرف محصولات کشاورزی در مهار تورم» با حضور مجتبی پالوج قائم مقام مؤسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی وزارت جهاد کشاورزی به عنوان مدیر علمی، غلامحسین آقایان مشاور وزیر جهاد کشاورزی در امور برنامه ریزی و توسعه کشاورزی دانش بنیان و قاسم محمدی نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی و مدیرعامل سابق کشت و صنعت مغان به عنوان سخنران برگزار شد.

در ابتدای نشست مجتبی پالوج، قائم مقام مؤسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به تاریخچه ظهور مفهوم تورم، گفت: پیدایش

این پدیده در اروپا به سده نوزدهم میلادی بازمی گردد در واقع تورم یک پدیده اروپایی به حساب می آید که برای پوشش هزینه های جنگ، دولت های اروپایی اقدام به چاپ پول کردند و این پول های بی پشتوانه به پدیده تورم منجر شد.

وی با اشاره به سه دسته بندی از پدیده تورم، افزود: گاهی تورم حاصل فزونی پول، گاهی حاصل فزونی تقاضا و گاهی حاصل فزونی قیمت ها است. در این بین باید توجه داشت فارغ از این سه دسته، تورم در مجموع موجب سفته بازی، کاهش امید، کاهش جذابیت دارایی پولی و... می شود، بنابراین سیاستمداران همواره در پی کاهش تورم هستند و در این میان لازم است بدانیم برخورد با تورم باید ریشه های آن باشد نه مقطعی. این محقق در ادامه به اهمیت مقوله کشاورزی و مواد غذایی اشاره کرد و ادامه داد: بحث امنیت غذایی و خودکفایی در امنیت غذا و اطمینان از غذای سالم باید مورد توجه ویژه سیاستگذاران حوزه کشاورزی و سلامت جامعه باشد. جالب است بدانیم قبل از انقلاب بخش کشاورزی کشور در مجموع ۲۵ میلیون تن تولید داشت و هم اکنون این رقم به ۱۲۵ میلیون تن تولید رسیده است. در این راستا اقدامات گسترده ای صورت پذیرفته است، به عنوان مثال در تولید ماهی قبل از انقلاب زیر ۵۰ هزار تن تولید را تجربه کرده ایم که این عدد هم اکنون بیش از ۱.۲ میلیون تن رسیده و برنامه ریزی صورت گرفته برای افزایش تولید تا مرز ۱.۸ میلیون تن در قالب برنامه هفتم صورت پذیرفته است با این حال باید به محدودیت های اقلیم نیز توجه ویژه داشته باشیم. پالوج همچنین به مقوله الگوی مصرف مواد غذایی اشاره کرد و گفت: استفاده مردم از مواد غذایی تابعی از درآمد، تبلیغات و... است که همگی در جای خود دارای اهمیت خاص است. بانک جهانی در هر دو هفته گزارشی از تورم مواد غذایی منتشر می کند که بررسی این گزارش ها نشان می دهد افزایش قیمت های مواد غذایی یک پدیده جهانی است؛ ولی باید توجه داشت که این مسأله جهانی با توجه به مسائل اقتصادی ما در کشور مزید مشکل برای مردم شده است که می توان با مدیریت درست از این پدیده گذر کرد.

سیاست ۱۳۰ میلیون قطعه جوجه ریزی در ماه

در ادامه این نشست غلامحسین آقایان، مشاور وزیر جهاد کشاورزی در امور برنامه ریزی و توسعه کشاورزی دانش بنیان با اشاره به مأموریت رصد توازن میان تولید و مصرف مواد غذایی، گفت: امروزه دنیا به این نتیجه رسیده است که امنیت غذایی مساوی با امنیت ملی است و به ویژه بعد از کرونا و جنگ های صورت گرفته، این موضوع مهم تر از قبل شده است.

وی با اشاره به نقشه تولید و مصرف مواد غذایی تحت عنوان پروژه افزایش بندی، گفت: رشد تجمعی بخش کشاورزی به صورت میانگین در سال های اخیر ۲۹ درصد بوده است که این میزان رشد، بخش کشاورزی را

آیا زنجیره تولید محصولات کشاورزی شکل گرفته است؟

در ادامه این نشست قاسم محمدی، نماینده پیشین مجلس شورای اسلامی و مدیرعامل سابق کشت و صنعت مغان گفت: موازنه تولید و مصرف مواد کشاورزی به گونه ای شده است که هم تولیدکننده احساس زیان می کند و هم مصرف کننده احساس می کند هرچند هزینه بالایی را پرداخت می کند. به نظر می رسد کشاورزی ما اقتصادی نیست بلکه روند وضعی دارد. وی ادامه داد: افزایش نرخ رشد و کنترل تورم باید مورد توجه باشد و تولید را حفظ کرد. نگاه تاجرمنشانه در برخی از مواقع مانع حداکثر تولید می شود. همچنین مدیریت مقوله آب نیازمند برنامه ریزی دقیق است و باید به سمت آبیاری زیر سطحی حرکت کنیم.

محمدی، با اشاره به راهبردهای بخش کشاورزی، گفت: در بخش راهبردها باید در ابتدا پرسید آیا زنجیره تولید محصولات کشاورزی شکل گرفته است؟ در این بین باید روی بحث آب توجه خاص داشته باشیم. شهرک های کشاورزی هم اکنون ناقص مانده و سرمایه گذاری های ناقص و به مرحله تولید و بهره دهی نرسیده موجب عدم سود اقتصادی حاصل از این طرح ها موجب تورم شده است. به عنوان مثال تبدیل شکر فله به شکر خانواده با چندین دستگاه صنعتی می تواند محقق شود. همچنین باید نقش مردم را به درستی به آنها بگوییم. بازرخانی و بازیافت محصولات نیز باید مورد توجه واقع شود و اصلاح نهاد حقوقی بخش کشاورزی در ایران در حوزه های مختلف باید مورد توجه قرار گیرد. وی با اشاره به اینکه دانش بنیان ها می توانند با تولید بذر و نهال مقاوم و متناسب با اقلیم ایران، به بهره وری بیشتر و کنترل قیمت تمام شده و مهار تورم در این بخش کمک کنند، گفت: ضروری است به سوی آبیاری زیر سطحی حرکت کنیم. در واقع این آبیاری کمک می کند تا مشکل آب حل و زمین نهدار شود. عضو کمیسیون کشاورزی مجلس هشتم با اشاره به مدل های کاهش هزینه افزود: برنامه ریزی برای حضور متخصصان در مزارع تولید و حمایت از کشاورز باید مورد توجه واقع شود و همچنین باید سیستم های بروکراسی به نحوی اصلاح شود تا مسأله کشاورز حل شود. وی با بیان اینکه کشاورزی ریسک بالایی دارد، گفت: توجه به این بخش برای دولت ضروری است. وی با اشاره به اینکه زنان می توانند در عرصه کشاورزی وارد شوند و موفق هم باشند، خاطر نشان کرد: اگر بانک ها همراهی لازم را داشته باشند می توانند مسائل بخش کشاورزی را رفع کنند. همچنین رشد تولید و مصرف پایدار نباید فراموش شود. محمدی در پایان گفت: همراهی و حمایت های ریاست جمهوری با مجموعه کشت و صنعت مغان این مجموعه عظیم را تبدیل به مجموعه ای سودرسان و فعال کرد که این اقدامات با تلاش جوانان این مرز و بوم رقم خورد.

منبع: خبرگزاری مهر

شکر به زودی ارزان می شود

دبیر انجمن صنفی کارخانه های قند و شکر ایران گفت: کمبودی در تنظیم بازار و تأمین شکر نداریم و تا چند روز آینده قیمت شکر به نرخ مصوب بازمی گردد. بهمن دانایی دبیر انجمن صنفی کارخانه های قند و شکر ایران، در خصوص توزیع شکر در بازار گفت: کارخانجات قند از دهم شهریور ماه چندین قند را تحویل گرفته و کار خود را آغاز کرده اند. وی افزود: هم اکنون ۱۲ کارخانه مشغول به کار هستند و تا هفته آینده ۲۰ کارخانه دیگر آغاز به کار خواهند کرد و از دهه دوم مهر با ورود نیشکر به کارخانجات، تولید شکر افزایش خواهد یافت. دانایی بیان کرد: پیش بینی می شود در ۶ ماهه دوم سال، یک میلیون و ۳۰۰ هزار تن شکر در کشور تولید شود. دبیر انجمن صنایع قند و شکر ایران گفت: هیچ گونه کمبودی در تنظیم بازار و تأمین شکر در ۶ ماهه دوم سال نخواهیم داشت و تا چند روز آینده قیمت شکر به نرخ مصوب بازمی گردد. وی بیان کرد: در سراسر کشور ۲۹ کارخانه چندین وجود دارد که تا هفته آینده فعالیت خود را به صورت کامل آغاز می کنند و ۹ کارخانه نیشکر هم از هفته دوم مهر شروع به کار می کنند. دبیر انجمن صنفی کارخانه های قند و شکر ایران گفت: با شروع بهره برداری از کارخانجات چندین قند، بخش خصوصی شکر تولید داخل را بدون محدودیت توزیع می کند.

سه میه بندی شکر تکذیب شد

مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهاد کشاورزی گفت: هیچ کمبودی در تولید و توزیع شکر وجود ندارد و سه میه بندی این کالا نیز کذب است. مسعود امراللهی ضمن تکذیب سه میه بندی شکر گفت: هیچ گونه سه میه بندی شکر در حوزه مصرف کننده، صنف و صنعت انجام نمی شود؛ زیرا شکر به اندازه کافی تولید و توزیع شده و هیچ کمبودی در تأمین این کالا نداریم. وی ادامه داد: ۵۰ هزار تن شکر از طریق بخش خصوصی به استان ها تخصیص دادیم که در حال توزیع است. همچنین حدود ۶۲ هزار تن هم توسط شرکت بازرگانی دولتی سه میه به استان ها داده شده که از این میزان هنوز ۳۰ هزار تن توسط مباشرین معرفی شده از جهاد استان ها، جذب نشده است. این یعنی التهایی در بازار وجود ندارد. مدیرکل دفتر بازرسی و نظارت بر کالاهای اساسی وزارت جهاد کشاورزی، در پایان گفت: قیمت شکر بسته بندی هر کیلوگرم ۳۴ هزار تومان، شکر فله درب کارخانه ۲۵ هزار و ۵۰۰ تومان و فله مصرف کننده نیز ۲۸ هزار تومان است. گفتنی است؛ طی روزهای گذشته خبری مبنی بر سه میه بندی شکر در برخی رسانه ها منتشر شده بود.

مدیر عامل توسعه نیشکر عنوان کرد: امسال رکورد تولید شکر شکسته می‌شود

دستاوردهای سفر دوم ریاست جمهوری در صنعت نیشکر ناصری در بخش دیگری از سخنان خود به دستاوردهای سفر دوم ریاست جمهوری در صنعت نیشکر اشاره کرد. او اعلام کرد که در این سفر، تفاهم‌نامه ساخت خوراک دام دعبل خزاعی و ساخت کارخانه‌های کود فسفاته و اسانس اکالیپتوس امضا شده است؛ این دستاوردها نشان از پیشرفت‌های بزرگ در صنایع پایین دستی نیشکر دارد. عمل به مسؤولیت‌های اجتماعی، تلاش برای مکانیزه کردن برداشت نیشکر هفت‌تپه، راه‌اندازی صنایع پایین دستی نیشکر، کمک به اقتصاد روستاهای پیرامونی و... از دیگر موضوعاتی بود که مدیر عامل شرکت توسعه نیشکر در این گفت‌وگوی خبری به آن اشاره پرداخت. گفت‌وگوی ویژه خبری «خوزستان سرزمین فرصت‌ها»، به مناسبت هفته دولت از صدا و سیما مرکز خوزستان پخش می‌شود. در این برنامه به دستاوردهای دولت سیزدهم در خوزستان پرداخته می‌شود.

با پیش‌بینی برداشت بیش از ۸۰۰ هزار تن نیشکر در این واحد نیشکری محقق خواهد شد.

آمادگی نیشکر فارابی و صادرات شکر دارویی به گفته جمال سعودی، در حال حاضر مجوزهای لازم برای صادرات این محصول اخذ شده و کشت و صنعت نیشکر حکیم فارابی آماده افزایش تولید شکر دارویی هم‌زمان با آغاز صادرات است.

مدیر عامل کشت و صنعت نیشکر فارابی ضمن بازدید از غرفه شرکت توسعه نیشکر در پنجمین نمایشگاه بین‌المللی فرآورده‌های دارویی (فارمکس)، از آمادگی این شرکت برای صادرات شکر دارویی خبر داد. به گزارش روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، جمال سعودی با بیان اینکه صنعت نیشکر امکان صادرات حداقل پنج هزار تن شکر دارویی دارد، خواستار حمایت نهادهای متولی برای تسریع در روند صادرات این محصول راهبردی در حوزه صنایع دارویی شد. به گفته او، در حال حاضر مجوزهای لازم برای صادرات این محصول اخذ شده و کشت و صنعت نیشکر حکیم فارابی آماده افزایش تولید شکر دارویی هم‌زمان با آغاز صادرات است. مدیر عامل نیشکر حکیم فارابی در ادامه با بیان اینکه این شرکت اولین و تنها تولیدکننده شکر دارویی در خاورمیانه است، گفت، صنعت نیشکر ظرفیت تولید ۱۵ هزار تن شکر دارویی در سال را دارد که با این ظرفیت اسمی تولید، علاوه بر تأمین نیاز داخلی شرکت‌های داروسازی، امکان صادرات نیز وجود دارد. سعودی از دیگر طرح‌های دانش‌بنیان برای تکمیل زنجیره ارزش محصول خبر داد و گفت، طرح‌های تحقیقاتی مختلفی در دست اقدام است تا علاوه بر شکر دارویی، محصولات دیگری در عرصه صنایع غذایی، دارویی و کشاورزی روانه بازار شود. وی افزود، اخیراً طرح پژوهشی تولید شکر دارویی «کروی» در این شرکت آغاز شده است؛ در حال حاضر، انحصار این محصول در اختیار کشورهای اروپایی است و با تولید آن در خوزستان، گامی دیگر در مسیر اقتصاد مقاومتی و صرفه‌جویی ارزی برداشته می‌شود.

تلاش برای افزایش سطح رفاهی کارگران نیشکر وی رسیدن به چنین دستاوردهایی را ثمره کار جهادی کارگران دانست و با اشاره به اینکه صنعت نیشکر بر اساس نیروی انسانی خلاق و پر تلاش توانسته است به موفقیت‌های زیادی دست یابد، از برنامه‌ریزی برای افزایش سطح رفاهی آنها در کشت و صنعت‌های هشتگانه خبر داد. مدیر عامل توسعه نیشکر تأکید کرد، همه صنعت نیشکر خانواده ما هستند و طی چهار سال به منابع انسانی به عنوان سرمایه‌های اصلی شرکت توجه خاصی شده و ترمیم حقوق کارگران همواره مورد توجه بوده است. ساماندهی کارگران فصلی هفت‌تپه، یکی از محورهای سخنان مدیر عامل توسعه نیشکر در گفت‌وگوی خبری بود. ناصری با بیان اینکه این واحد نیشکری به دلیل «برداشت دستی»، تعداد زیادی کارگر فصلی دارد، اعلام کرد که با توسعه صنایع پایین دستی و سرمایه‌گذاری در این واحد نیشکری، این کارگران در اولویت اصلی استخدام قرار خواهند گرفت.

بومی‌گزینی؛ راهبرد شرکت توسعه نیشکر وی بومی‌گزینی را از راهبردهای اصلی صنعت نیشکر برشمرد و توضیح داد که در اولویت قرار گرفتن استخدام جوانان مناطق همجوار طرح‌های توسعه نیشکر، اتفاقات خوبی را رقم زده و از یک سو رضایت مناطق پیرامونی را به دنبال داشته و از سوی دیگر، توسعه‌ای پایدار را ایجاد کرده است. مدیر عامل شرکت توسعه نیشکر به موضوع واگذاری قطعی مالکیت هفت‌تپه نیز پرداخت و توضیح داد که بر اساس مصوبه سران قوه، پایان امسال مهلت قانونی این واگذاری است و در عین حال نشست‌های مختلفی با وزیر امور اقتصادی و همچنین سایر مدیران کشوری برگزار شده است.

دکتر عبدالعلی ناصری در این بازدید، در گفت‌وگو با خبرنگاران حاضر در نمایشگاه، امسال را یکی از شیرین‌ترین سال‌های صنعت نیشکر برشمرد که با پیش‌بینی تولید ۶۵۰ هزار تن شکر، رکورد تولید برای اولین بار شکسته می‌شود. به گزارش روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، دکتر عبدالعلی ناصری در نمایشگاه، امسال را یکی از شیرین‌ترین سال‌های صنعت نیشکر برشمرد که با پیش‌بینی تولید ۶۵۰ هزار تن شکر، رکورد تولید برای اولین بار شکسته می‌شود. وی رسیدن به چنین دستاوردهایی را ثمره کار جهادی کارگران دانست و با اشاره به اینکه صنعت نیشکر بر اساس نیروی انسانی خلاق و پر تلاش توانسته است به موفقیت‌های زیادی دست یابد، از برنامه‌ریزی برای توسعه صنایع پایین دستی خبر داد. مدیر عامل توسعه نیشکر افزود، خانواده نیشکر سرباز مقام معظم رهبری هستند و گوش به فرمایشات ایشان دارند؛ مطمئناً در سالی که به شعار مهار تورم و رشد تولید مژین شده، در این مسیر گام بر خواهیم داشت و قول می‌دهیم که بتوانیم به شعار سال تحقق بخشیم.

نمایشگاه «روایت خدمت» با شعار «وعده وفا» روز سه‌شنبه (هفتم شهریورماه) با حضور مسئولان استانی در محل دائمی نمایشگاه بین‌المللی اهواز آغاز به کار کرد. صنعت نیشکر با حضور در این نمایشگاه، آخرین محصولات تولیدی و دستاوردهای دانش‌بنیان خود را به نمایش گذاشت. ساخت کارنده نیشکر، طراحی دروگر، تولید واریته‌های سازگار با اقلیم خوزستان، برداشت پرونی محصولات غیرنیشکری، بازسازی ادوات کشاورزی، ساخت اولین دستگاه هشتگانه‌دهنده موتور، تولید یخ خشک در قلب شکرستان ایران و... بخشی از دستاوردهای دانش‌بنیان و تولیدی این صنعت سبز است.

همت کارگران، رشد تولید

دکتر عبدالعلی ناصری رسیدن به چنین دستاوردهایی را ثمره کار جهادی کارگران دانست و با اشاره به اینکه صنعت نیشکر بر اساس نیروی انسانی خلاق و پر تلاش توانسته است به موفقیت‌های زیادی دست یابد، از برنامه‌ریزی برای افزایش سطح رفاهی آنها در کشت و صنعت‌های هشتگانه خبر داد.

مدیر عامل شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی به تشریح دستاوردهای این صنعت در حوزه سرمایه‌های انسانی، بازسازی هفت‌تپه، اشتغال و دستاوردهای سفر ریاست جمهوری در صنعت نیشکر پرداخت و نیروی انسانی را بزرگ‌ترین سرمایه این صنعت برشمرد که موجب بروز خلاقیت، نوآوری و حرکت به سمت رشد تولید شده است. به گزارش روابط عمومی شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی، دکتر عبدالعلی ناصری در گفت‌وگوی ویژه خبری در تشریح این دستاوردها، به تحقق سه وعده «پرداخت مطالبات، همسان‌سازی حقوق و بازسازی هفت‌تپه» اشاره کرد و گفت، این شرکت مطابق «شعار سال» پیش می‌رود و امسال، رشد تولید

سال زراعی جدید در بی‌خبری کشاورزان از قیمت‌های تضمینی آغاز می‌شود

واردات کشاورزی داریم که ۲۵ درصد آن تنها به روغن اختصاص دارد. تمام برنامه دولت این است که از اتکا به واردات محصولات اساسی بکاهد و در این مسیر قیمت خریدهای تضمینی می‌تواند راهگشا باشد و از خروج ارز از کشور بکاهد.

هفته گذشته منابع آگاه اعلام کردند که شورای قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی قیمت ۳۲ محصول کشاورزی را تعیین کرده و قیمت برخی محصولات از جمله گندم هم از این جلسات به بیرون درز کرد اما وزارت جهاد در اطلاعیه‌ای که روز بعد هم از سایت خود برداشت، اعلام کرده بود، تنها وزیر جهاد مرجع اعلام قیمت‌ها است.

حال با اینکه قانون تعیین کرده، شورای قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی نهایتاً یک هفته پس از تعیین قیمت باید اعلام کنند اما هنوز خبری از قیمت‌ها نیست. در این شورا، وزرای اقتصاد، صنعت، سازمان برنامه و بودجه، نمایندگان مجلس، تشکل‌ها و کشاورزان حضور دارند.

رییس این شورا را وزیر جهاد کشاورزی بر عهده دارد، او مسؤول وزارتخانه‌ای است که تأمین‌کننده امنیت غذایی کشور باید باشد اما ۴٫۵ میلیون بهره‌بردار کشاورزی، فردا سال زراعی جدید را با بی‌خبری کامل از قیمت‌ها آغاز خواهند کرد.

فردا ۴٫۵ میلیون بهره‌بردار بخش کشاورزی در حالی سال زراعی جدید ۱۴۰۳-۱۴۰۲ را آغاز می‌کنند که قیمت خریدهای تضمینی را نمی‌دانند.

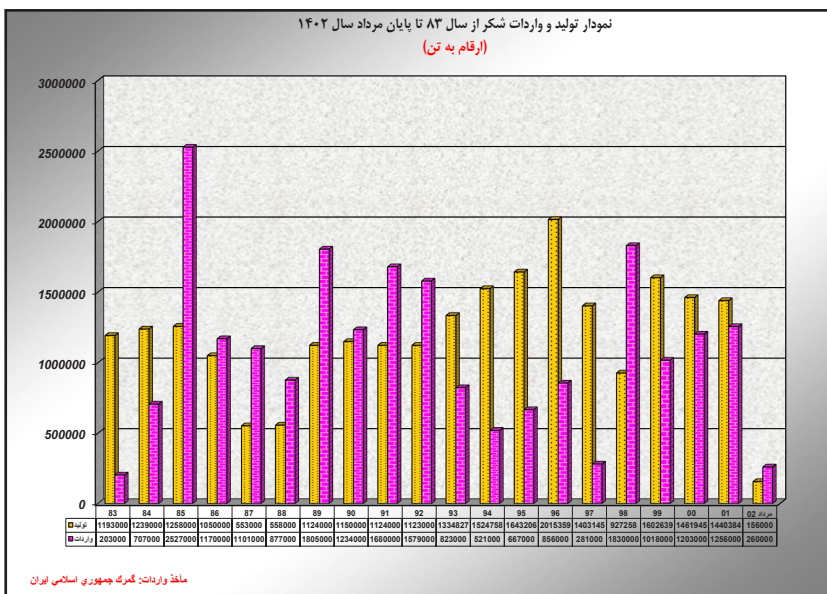
به گزارش فارس، بر اساس قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی، شورای قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی باید نرخ تضمینی محصولات کشاورزی را قبل از آغاز سال زراعی جدید اعلام کند. اعلام به موقع نرخ خریدهای تضمینی کالاهای اساسی کشاورزی از آن لحاظ حایز اهمیت است که کشاورز با آگاهی قبلی از قیمت‌ها اقدام به کشت می‌کند و می‌داند که چه بکارد و به چه میزان بکارد در غیر این صورت گام گذاشتن در تاریکی است، و قانونگذار هم با علم به این موضوع مهلت تعیین کرده است.

نکته دیگر اینکه شورای قیمت‌گذاری می‌تواند با تعیین قیمت‌های مناسب، کشاورز را به سمت کشت محصولات اساسی سوق دهد که خودخواسته از کشت محصولات آبر و کم‌ضرر پرهیز خواهد شد و سیاست‌های وزارت جهاد کشاورزی در کشت محصولات اساسی هم محقق می‌شود. از ۱۲۵ میلیون تن محصول کشاورزی که سالانه در کشور تولید می‌شود بخش زیادی از آن به محصولات کم‌اهمیت و آبر اختصاص دارد و به این دلیل است که سالانه ۱۸ میلیارد دلار

بخش خصوصی سبقت گرفت

واردات شکر در ۵ ماهه اول امسال هنوز به ۲۶۰ هزار تن رسیده است. در همین مدت واردات شکر از سوی بخش خصوصی نزدیک به ۳ برابر بخش دولتی بوده است. دلیل وقوع چنین امری می‌تواند از تخصیص دلار ۲۸۵۰۰ تومانی برای واردات شکر باشد. اگر چنین باشد و واردکنندگان شکر بفهمند با کمی صبر و ماندن درنوبت گرفتن ارز ارزان می‌توانند از رانت و فاصله دلار ۲۸۵۰۰ تومان تا دلار ۵۰ هزار تومان سود بزرگی ببرند. در یک صورت هم ممکن است بخش خصوصی واردات بیشتری از بخش دولتی داشته باشد و آن کمبود تخصیص ارز به دولت از سوی بانک مرکزی باشد. اگر دولت ذخایر کافی برای شکر نداشته باشد و شکر موجود در بازار بیشتر در اختیار بخش خصوصی باشد می‌تواند در هنگامه کمبود احتمالی شکر که با روند کاهنده واردات دولتی همراه بوده است بازار را به التهاب بکشاند و دولت را بترساند و مجوز واردات بیشتر را بگیرد. در این صورت باید نگران بود که شکر داخلی با تنگنای تازه‌ای مواجه شود. توازن و تعادل میان واردات و تولید داخل و نیز تعادل و نسبت مناسب شکر وارداتی بخش خصوصی به بخش دولتی یک الزام است.

واردات شکر خام بصورت ماهیانه از سال ۱۳۸۵ تا سال ۱۴۰۲ (ارقام هزار تن)

ردیف	سال	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	شهریور	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	جمع
۱	۱۳۸۵	۱۵۴	۹۴	۱۱۱	۲۰۵	۳۰۷	۱۹۲	۱۸۷	۲۲۳	۱۹۴	۲۹۸	۲۴۰	۲۷۶	۲۳۸۱
۲	۱۳۸۶	۱۵۴	۲۳۸	۳۵۹	۵۶۴	۸۷۱	۱۰۶۳	۱۲۵۰	۱۴۳۳	۱۶۶۸	۱۹۶۵	۲۲۰۵	۲۴۸۱	۱۱۷۰
۳	۱۳۸۷	۲۳۶	۲۲۸	۱۱۲	۵۴	۱۱۱	۱۳۳	۶۱	۵۵	۶۵	۲۷	۵۰	۳۸	۱۱۷۰
۴	۱۳۸۸	۲۳۶	۲۹	۲۸	۲۹	۲۸	۱۳۳	۲۴	۶۸	۶۵	۱۲۶	۱۶۹	۹۳	۱۱۰۱
۵	۱۳۸۹	۱۱۹	۱۰۸	۲۷	۶۴	۳۳	۳۳	۹۲	۴۶	۴۵	۷۲	۱۲۲	۷۳	۸۷۷
۶	۱۳۹۰	۶۹	۱۰۷	۱۳۲	۲۳۴	۳۱۲	۳۳۰	۱۶۱	۱۱۲	۸۰	۶۳	۷۳	۱۳۲	۱۸۰۵
۷	۱۳۹۱	۵۰	۲۴	۱۲	۶۸	۳۰۱	۳۸۴	۳۱	۱۸	۱۷	۱۸۱	۱۴۲	۵۶	۱۲۳۴
۸	۱۳۹۲	۵۰	۲۴	۲۴	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۲۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۶۸۱
۹	۱۳۹۳	۵۰	۲۴	۲۴	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۲۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۶۸۱
۱۰	۱۳۹۴	۵۰	۲۴	۲۴	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۲۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۶۸۱
۱۱	۱۳۹۵	۵۰	۲۴	۲۴	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۲۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۶۸۱
۱۲	۱۳۹۶	۵۰	۲۴	۲۴	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۲۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۶۸۱
۱۳	۱۳۹۷	۵۰	۲۴	۲۴	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۲۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۶۸۱
۱۴	۱۳۹۸	۵۰	۲۴	۲۴	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۲۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۶۸۱
۱۵	۱۳۹۹	۵۰	۲۴	۲۴	۱۰۴	۴۰۵	۷۸۹	۸۲۰	۸۲۸	۸۵۵	۱۰۳۶	۱۱۷۸	۱۲۳۴	۱۶۸۱
۱۶	۱۴۰۰	۱۳	۲۴۹	۹۵	۱۳۵	۲۴۴	۲۴۴	۱۳۳	۲	۹۹	۳۹	۷۴	۵۰	۱۲۰۳
۱۷	۱۴۰۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۱۲۵۶
۱۸	۱۴۰۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰	۲۶۰

واردات شکر از سال ۸۴ تا پایان مرداد سال ۱۴۰۲ به تفکیک خام و سفید

سال	سفید (هزار تن)	بها (دلار)	خام (هزار تن)	بها (دلار)	جمع واردات (هزار تن)	بها جمع واردات (دلار)
۱۳۸۴	۷۸	۲۰,۱۳۴,۰۰۰	۶۲۹	۱۷۷,۲۵۶,۰۰۰	۷۰۷	۱۹۷,۳۹۰,۰۰۰
۱۳۸۵	۶۳۷	۲۹۱,۲۷۱,۹۱۰	۱,۸۹۰	۷۲۶,۱۸۲,۵۵۹	۲,۵۲۷	۱,۰۱۷,۴۵۴,۴۶۹
۱۳۸۶	۳۳۸	۱۳۳,۳۰۹,۳۴۴	۸۲۲	۲۷۴,۴۶۱,۳۶۷	۱,۱۶۰	۴۰۷,۷۷۰,۷۱۰
۱۳۸۷	۱۰۲	۳۷,۲۱۳,۳۲۲	۹۹۸	۲۸۷,۸۰۰,۰۱۳	۱,۱۰۱	۳۲۵,۰۱۳,۳۴۵
۱۳۸۸	۲۷	۸,۸۱۹,۹۰۶	۸۵۰	۳۱۵,۸۲۶,۱۱۴	۸۷۷	۳۲۴,۶۴۶,۰۲۰
۱۳۸۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۹۰	۶	۳,۷۹۹,۵۱۰	۱,۲۲۸	۷۵۲,۱۰۵,۳۳۴	۱,۲۳۴	۷۵۵,۹۰۴,۸۴۴
۱۳۹۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۹۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۹۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۹۴	۴۹	۲۰,۴۷۹,۰۰۳	۴۷۲	۱۵۱,۵۸۸,۵۲۴	۵۲۱	۱۷۱,۰۶۷,۵۲۷
۱۳۹۵	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۹۶	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۹۷	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۹۸	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۳۹۹	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۴۰۰	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۴۰۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۱۴۰۲	۰	۰	۰	۰	۰	۰
جمع	۱,۲۴۸	۵۱۵,۰۱۷,۰۰۵	۲۰,۱۴۷	۸,۵۸۱,۴۶۹,۰۵۳	۲۱,۳۹۵	۹,۴۱۶,۶۲۱,۴۸۵

آمار واردات شکر از سال ۱۳۸۰ تا پایان مرداد ماه سال ۱۴۰۲ به تفکیک واردات دولتی و خصوصی

سال	واردات بخش خصوصی	واردات بخش دولتی	جمع واردات
۱۳۸۰	۰	۹۳۷	۹۳۷
۱۳۸۱	۰	۸۲۰	۸۲۰
۱۳۸۲	۵۶	۱۶۰	۲۱۶
۱۳۸۳	۴۲	۱۶۱	۲۰۳
۱۳۸۴	۸۰	۶۳۷	۷۰۷
۱۳۸۵	۱۴۸۵	۱۰۴۲	۲۵۲۷
۱۳۸۶	۹۶۲	۲۰۸	۱۱۷۰
۱۳۸۷	۱۱۰۱	۰	۱۱۰۱
۱۳۸۸	۸۷۷	۰	۸۷۷
۱۳۸۹	۱۸۰۵	۰	۱۸۰۵
۱۳۹۰	۱۲۳۴	۰	۱۲۳۴
۱۳۹۱	۱۱۷۵	۵۰۵	۱۶۸۰
۱۳۹۲	۹۹۲	۵۸۷	۱۵۷۹
۱۳۹۳	۵۶۲	۲۶۱	۸۲۳
۱۳۹۴	۳۶۴	۱۵۷	۵۲۱
۱۳۹۵	۳۵۸	۳۰۹	۶۶۷
۱۳۹۶	۱۷۸	۱۳۸	۳۱۶
۱۳۹۷	۸۶	۱۹۵	۲۸۱
۱۳۹۸	۶۵۵	۱۱۷۵	۱۸۳۰
۱۳۹۹	۶۵۰	۳۶۸	۱۰۱۸
۱۴۰۰	۲۹۴	۹۰۹	۱۲۰۳
۱۴۰۱	۱۱۹۹	۶۷	۱۲۵۶
۱۴۰۲	۱۹۴	۶۶	۲۶۰

ماهنامه شکر

انجمن صنعتی کارخانهای قند و شکر ایران

زیر نظر شورای نویسندگان

صفحه آرا: علی صائمی

حروفچین: حمیدرضا خدابخش

تلفن و نمابر:

۸۸۹۶۹۰۵۵-۸۸۹۶۹۹۰۳

نشانی: تهران - میدان دکتر فاطمی

خیابان شهید گمنام - شماره ۱۴